

برنامه توسعه تولید محصولات دانش بنیان

مصوب ۱۳۹۴/۰۸/۱۰ منتشره در روزنامه رسمی به شماره ۲۰۶۰۷ به تاریخ ۱۳۹۴/۰۹/۱۰ با اصلاحات و الحاقات بعدی

مصوبه هیات وزیران -

فصل اول - اصطلاحات

ماده ۱- در این برنامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

الف - قانون: قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور - مصوب ۱۳۹۴ - .

ب - معاونت: معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور.

پ - برنامه: برنامه توسعه تولید محصولات دانش بنیان.

ت - کارگروه: کارگروه توسعه تولید، تقاضا و صادرات محصولات دانش بنیان موضوع ماده (۲) این برنامه.

ث - قانون دانش بنیان: قانون حمایت از شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری ها و اختراعات - مصوب ۱۳۸۹ -

ج - محصولات دانش بنیان: مجموعه کالاها و خدماتی که در فهرست مصوب کارگروه بوده و دارای ویژگی های زیر می باشد:

۱- در طبقه فناوری های بالا و متوسط به بالا باشند؛

۲- عمده ارزش افزوده آن ناشی از دانش فنی و نوآوری فناورانه باشد؛

۳- تولید آن دارای پیچیدگی فنی بوده و نیازمند تحقیق و توسعه مداوم باشد.

چ - امتیاز دانش محصول: میزان داخلی سازی ویژگی های سه گانه مذکور در بند (ج) این ماده که در محصول مورد نظر عینیت یافته است.

ح - شرکت دانش بنیان: شرکت ها و مؤسسات دارای تأیید صلاحیت از کارگروه ارزیابی و تشخیص صلاحیت شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان و نظارت بر اجراء موضوع ماده (۳) آیین نامه اجرایی قانون حمایت از شرکتها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری ها و اختراعات موضوع تصویب نامه شماره ۱۴۱۶۰۲ /ت/ ۴۶۱۵۳ هـ مورخ ۲۱ /۸/ ۱۳۹۱.

خ - تجاری سازی: فعالیت های مرتبط با عرضه محصول یا خدمت جدید مبتنی بر ایده ها یا فناوری های جدید که شامل یکی یا ترکیبی از فرآیندهای مرتبط از جمله ثبت اختراع، ارزش گذاری فناوری، اعطای امتیاز، انتقال و انتشار و کسب سایر فناوری های مورد نیاز (مکمل) و پرداخت حق الامتیازهای مرتبط، جذب و سرمایه و منابع (نمونه سازی، طراحی صنعتی فرآیند یا محصول جدید)، انجام آزمون ها و دریافت تأییدیه های لازم، تولید آزمایشی، بازاریابی و رفع اشکال)، خدمات پشتیبانی تخصصی تجاری سازی (شامل فعالیت های مشاوره، مدیریت فناوری، طراحی محصول و فرآیند، خدمات استاندارد سازی، اندازه سنجی و خدمات آزمایشگاهی) می شود.

د - سرمایه گذاری خطر پذیر: شکل ویژه ای از واسطه گری مالی که توسط آن سرمایه مالی مورد نیاز شرکت های نوآور که دارای ظرفیت رشد بالایی بوده و در مراحل اولیه شکل گیری خود قرار دارند، تأمین می شود با این هدف که طی چند سال این سرمایه به علاوه سود آن از شرکت خارج شود.

ماده ۲- در اجرای ماده (۴۳) قانون^۱ و به منظور هماهنگی امور اجرایی و به روزرسانی برنامه های توسعه تولید، تقاضا و صادرات محصولات دانش بنیان، تصویب دستورالعمل های مورد نیاز و نظارت بر اجرای آن، کارگروه توسعه تولید، تقاضا و صادرات محصولات دانش بنیان متشکل از معاون علمی و فناوری رئیس جمهور (رئیس کارگروه)، نمایندگان وزارتخانه های علوم، تحقیقات و فناوری، دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، صنعت، معدن و تجارت، امور اقتصادی و دارایی، جهاد کشاورزی، ارتباطات و فناوری اطلاعات، سازمان حفاظت محیط زیست، سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور، اتاق بازرگانی، صنایع و معادن و کشاورزی ایران (اتاق ایران) و اتاق تعاون ایران تشکیل می گردد.

تبصره ۱- دبیرخانه کارگروه در وزارت صنعت، معدن و تجارت مستقر می باشد.

تبصره ۲- نمایندگان سایر دستگاه های مرتبط حسب موضوع مورد بررسی به جلسات کارگروه دعوت خواهند شد.

تبصره ۳- کارگروه مذکور موظف است هر شش ماه یکبار گزارشی از نحوه اجرای این برنامه را به شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری ارائه نماید.

فصل دوم - چشم انداز، افق زمانی و اهداف کمی و عینی

ماده ۳- چشم انداز برنامه به شرح زیر است:

الف - دست یابی به جایگاه اول اقتصادی، علمی و فناوری در سطح منطقه ی آسیای جنوب غربی (شامل آسیای میانه، قفقاز، خاورمیانه و کشورهای همسایه) با تأکید بر جنبش نرم افزاری، تولید علم، رشد پرشتاب و مستمر اقتصادی، ارتقای نسبی سطح درآمد سرانه و رسیدن به اشتغال کامل (سند چشم انداز جمهوری اسلامی ایران در افق ۱۴۰۴).

ب - افزایش سهم تولید محصولات و خدمات مبتنی بر دانش پیشرفته و فناوری داخلی در تولید ناخالص (نقشه جامع علمی کشور و سیاست های کلی علم و فناوری)

۱- ماده ۴۳ قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴/۰۲/۰۱ : « - دولت موظف است به منظور افزایش تولید محصولات دانش بنیان و کسب و گسترش سهم بین المللی ایران در صادرات این محصولات و افزایش تقاضای داخلی از این محصولات، حداکثر ظرف مدت شش ماه پس از تصویب این قانون، برنامه توسعه تولید محصولات دانش بنیان را تدوین کند و فهرست انواع حمایت ها از شرکتهای تولیدکننده این محصولات را به خصوص در حوزه فناوری های نوین از قبیل: هوافضا، ریزفناوری (نانو)، زیست فناوری (بایو) و زیست مهندسی را منتشر کند.

کلیه دستگاههای موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و ماده (۵) قانون محاسبات عمومی کشور مصوب ۱/ ۶/ ۱۳۶۶ و اصلاحات بعدی آن و دارندگان ردیف در قوانین بودجه سنواتی مکلفند با رعایت قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی در تأمین نیازهای کشور و تقویت آنها در امر صادرات و اصلاح ماده (۱۰۴) قانون مالیات های مستقیم مصوب ۱/ ۵/ ۱۳۹۱، در برگزاری مناقصه ها از تولیدکنندگان داخلی موضوع مناقصه با اولویت محصولات مذکور دعوت و در شرایط مساوی به لحاظ قیمت و کیفیت بین تولیدکنندگان داخلی و خارجی موظف به خرید و عقد قرارداد با تولید کننده داخلی هستند. »

پ - افزایش سهم تحقیق و توسعه از تولید ناخالص داخلی با تأکید بر مصرف بهینه منابع و ارتقای بهره وری (نقشه جامع علمی کشور و سیاست های کلی علم و فناوری)

ماده ۴- افق زمانی برنامه سال ۱۴۰۴ می باشد و لازم است کلیه اقدامات به نحوی اجرا شوند که اهداف کمی موضوع -ماده (۵) این برنامه در افق زمانی تعیین شده محقق شود.

ماده ۵- براساس چشم انداز ترسیم شده در ماده (۳) این برنامه و برای گذر از وضعیت موجود و رسیدن به وضعیت مطلوب، اهداف کمی برنامه (GOALS) به شرح جدول زیر تعیین می شود:

ردیف	عنوان اهداف کمی	وضعیت کنونی بر اساس داده های موجود	هدفگذاری در انتهای برنامه
۱	درصد محصولات با فناوری متوسط به بالا از کل محصولات ساخته شده (صنعتی)	۳۶/۳	۵۰ (حداقل)
۲	درصد ارزش افزوده محصولات با فناوری متوسط به بالا از تولید ناخالص داخلی	محاسبه نشده است	۲۰
۳	درصد صادرات محصولات با فناوری بالا از کل صادرات غیرنفتی	کمتر از یک درصد	۱۰
۴	رتبه صادرات محصولات با فناوری بالا از کل صادرات در منطقه	۷	۱
۵	نسبت هزینه کرد تحقیق و توسعه به تولید ناخالص داخلی	۰/۷	۴
۶	درصد هزینه کرد بنگاه های تجاری در بخش تحقیق و توسعه به کل هزینه کرد تحقیق و توسعه کشور	۱۷	۵۰

ماده ۶- به منظور تحقق اهداف کمی موضوع ماده (۵) این برنامه، اهداف عینی (OBJECTIVES) پنج گانه و برنامه های اقدام متناظر با آنها به شرح بندها و جدول زیر تعیین می شود:

الف - بکارگیری سیاست های بازرگانی و تحریک تقاضای محصولات دانش بنیان (برنامه های اقدام (۱) و (۲) فصل چهارم)

ب - ساماندهی و ارتقای نظام استاندارد و آزمون محصولات دانش بنیان (برنامه های اقدام (۳) و (۴) فصل چهارم)

پ - طراحی و اجرای سیاست صنعتی و فناوری متناسب با تولید محصولات دانش بنیان (برنامه های اقدام (۵) و (۶) -فصل چهارم)

ت - شفاف سازی و ایجاد نظام جامع آمار مربوط به تولید محصولات دانش بنیان (برنامه های اقدام (۷) و (۸) فصل چهارم)

ث - نهاد سازی مناسب نظام مالی و پولی تخصصی مورد نیاز تولید محصولات دانش بنیان (برنامه های اقدام (۹)، (۱۰) و (۱۱) فصل چهارم)

ماده ۷- تطابق اهداف کمی و عینی برنامه به شرح جدول زیر تعیین می شود:

تطابق اهداف کمی و اهداف عینی							
اهداف کمی	درصد محصولات با فناوری متوسط به بالا از تولید ناخالص	درصد ارزش افزوده محصولات با فناوری متوسط به بالا از	درصد صادرات محصولات با فناوری بالا از کل صادرات	رتبه صادرات محصولات با فناوری بالا از کل صادرات	نسبت هزینه کرد تحقیق و توسعه به تولید ناخالص داخلی	درصد هزینه کرد بنگاه های تجاری در بخش تحقیق و	

اهداف عینی مرتبط	داخلی	تولید ناخالص داخلی	غیرنفتی	غیرنفتی	توسعه به کل هزینه کرد تحقیق و توسعه کشور
۱- بکارگیری سیاست های بازرگانی و تحریک تقاضای محصولات دانش بنیان ۲- طراحی و اجرای سیاست صنعتی و فناوری متناسب با تولید محصولات دانش بنیان ۳- ساماندهی و ارتقای نظام استاندارد و آزمون محصولات دانش بنیان ۴- نهادسازی مناسب نظام مالی و پولی تخصصی مورد نیاز تولید محصولات دانش بنیان	۱- شفاف سازی و ایجاد نظام جامع آمار مربوط به تولید محصولات دانش بنیان ۲- بکارگیری سیاست های بازرگانی و تحریک تقاضای محصولات دانش بنیان ۳- ساماندهی سیاست صنعتی و فناوری متناسب با تولید محصولات دانش بنیان ۴- نهادسازی مناسب نظام مالی و پولی تخصصی مورد نیاز تولید محصولات دانش بنیان	۱- طراحی و اجرای سیاست صنعتی و فناوری متناسب با تولید محصولات دانش بنیان ۲- ساماندهی و ارتقای نظام استاندارد و آزمون محصولات دانش بنیان ۳- طراحی و اجرای سیاست صنعتی و فناوری متناسب با تولید محصولات دانش بنیان ۴- نهادسازی مناسب نظام مالی و پولی تخصصی مورد نیاز تولید محصولات دانش بنیان	۱- طراحی و اجرای سیاست صنعتی و فناوری متناسب با تولید محصولات دانش بنیان ۲- ساماندهی و ارتقای نظام استاندارد و آزمون محصولات دانش بنیان ۳- طراحی و اجرای سیاست صنعتی و فناوری متناسب با تولید محصولات دانش بنیان ۴- نهادسازی مناسب نظام مالی و پولی تخصصی مورد نیاز تولید محصولات دانش بنیان	۱- طراحی و اجرای سیاست صنعتی و فناوری متناسب با تولید محصولات دانش بنیان ۲- ساماندهی و ارتقای نظام استاندارد و آزمون محصولات دانش بنیان ۳- طراحی و اجرای سیاست صنعتی و فناوری متناسب با تولید محصولات دانش بنیان ۴- نهادسازی مناسب نظام مالی و پولی تخصصی مورد نیاز تولید محصولات دانش بنیان	توسعه به کل هزینه کرد تحقیق و توسعه کشور

فصل سوم - حوزه ها و موضوعات کلان اولویت دار

ماده ۸- موضوعات کلان ملی در تدوین حوزه های فناورانه و بخشی اولویت دار توسعه محصولات دانش بنیان عبارتند از:

الف - اولویت های (الف) سند نقشه جامع علمی کشور در بخش فناوری، شامل فناوری های هوافضا، اطلاعات و ارتباطات، هسته ای، نانو و میکرو، فناوری های نفت و گاز، زیستی، زیست محیطی، نرم و فرهنگی.

ب - مسایل و اولویت های اجتماعی و اقتصادی شامل:

۱- بهینه سازی مصرف انرژی و آب و اصلاح الگوی مصرف.

۲- کاهش سهم سوخت های فسیلی و توسعه انرژی های تجدید پذیر.

۳- امنیت غذایی و غذای سالم.

۴- ارتقای سلامت، دارو و تجهیزات پزشکی.

۵- رفع مشکلات کم آبی و خشکسالی.

۶- کنترل آلاینده های زیست محیطی و پسماند.

۷- حمل و نقل، کنترل ترافیک (آمد و شد) و کاهش تصادفات.

پ - حوزه های با ارزش افزوده بالای دانشی در زنجیره ارزش بخش های مختلف اقتصادی با تشخیص دستگاه مسئول و تصویب در کارگروه.

تبصره- کارگروه و دستگاه های اجرایی موضوع این برنامه موظفند دستورالعمل ها، برنامه های اقدام و مشوق های موضوع این برنامه را با رعایت اولویت های این ماده تدوین و اجراء نمایند.

فصل چهارم - برنامه های اقدام

ماده ۹- برنامه های اقدام مربوط به توسعه تولید محصولات دانش بنیان در جهت تحقق اهداف عینی موضوع ماده (۶)، در پنج بخش و (۱۱) برنامه به شرح مواد (۱۰) تا (۲۰) به شرح زیر تعیین می شود.

بخش اول - برنامه های اقدام مربوط به بکارگیری سیاست های بازرگانی و تحریک تقاضای محصولات دانش بنیان

۱ - برنامه جهت دهی به تقاضای مواد و تجهیزات دانش بنیان به خرید از ساخت داخل

ماده ۱۰- به منظور جهت دهی به تقاضای دولتی، عمومی و خصوصی برای استفاده هر چه بیشتر از محصولات دانش بنیان تولید داخل و تحریک تقاضای این محصولات در چارچوب اولویت های این برنامه و تشویق به خرید از فهرست معتبر محصولات دانش بنیان داخلی:

الف - مشوق های خرید به متقاضیان محصولات دانش بنیان داخلی عرضه شده در سامانه و یا نمایشگاه های دوره ای ساخت داخل تدوین و ارایه می شود. کارگروه موظف است ظرف شش ماه، پس از ابلاغ این برنامه، دستورالعمل اجرای آن را مشتمل بر ایجاد سامانه عرضه محصولات دانش بنیان داخلی و برگزاری نمایشگاه های دوره ای، نحوه ارزیابی امتیاز دانشی محصول و میزان داخلی بودن، قیمت، کیفیت و خدمات پس از فروش محصولات ارایه شده و میزان حمایت، واسپاری (لیزینگ) و یا سایر خدمات مالی مشوق خرید از داخل تصویب نماید.

ب - بالاترین مقام دستگاه های اجرایی متقاضی مشارکت در برنامه موضوع این ماده مجازند تا بیست درصد از تخصیص بودجه طرح های تأمین تجهیزات و ماشین آلات دستگاه را منوط به مشارکت بخش های زیر مجموعه در برنامه تشویقی موضوع این ماده نمایند. دستگاه های اجرایی متقاضی موظفند میزان تقاضای خود را در افق کوتاه مدت و بلند مدت به تفکیک محصولات دانش بنیان مورد نیاز تهیه و سالانه به دبیرخانه کارگروه ارایه دهند.

پ - کارگروه با همکاری صندوق نوآوری و شکوفایی ابزارهای مناسب برای حمایت از خریداران غیر دولتی محصولات دانش بنیان مشمول این برنامه، به ویژه واسپاری (لیزینگ) خرید محصولات دانش بنیان را ظرف شش ماه پس از ابلاغ این برنامه فراهم آورده و به صورت عمومی اطلاع رسانی می نماید.

ت - دبیرخانه کارگروه موظف است با همکاری دستگاه های عضو، برنامه سالانه برگزاری نمایشگاه های ساخت داخل و سامانه مجازی آن را تدوین و منابع آن را پیش بینی نماید.

۲- برنامه توسعه صادرات محصولات دانش بنیان

ماده ۱۱- به منظور حمایت از توسعه صادرات محصولات دانش بنیان در چارچوب اولویت های این برنامه و افزایش سهم بین المللی کشور در این حوزه، کارگروه موظف است اقدامات زیر انجام دهد:

الف - حمایت از ایجاد و توسعه واسطه های بازرگانی خصوصی و غیر دولتی از جمله شرکت های مدیریت صادرات، کنسرسیوم های صادراتی، پایگاه ها و پایانه های صادراتی، خوشه های صادرات گرا، صادرات پارک های علم و فناوری و شرکتهای زایشی دانشگاه های کشور و سایر هزینه های مرتبط با افزایش توان بازاریابی و فروش محصولات دانش بنیان.

ب - حمایت از ایجاد و توسعه نشان های تجاری (برند) مشترک صادراتی میان محصولات دانش بنیان در حوزه های بخشی و بین بخشی.

پ - حمایت از حضور مشترک شرکت های تولیدکننده محصولات دانش بنیان در نمایشگاه های معتبر خارجی و برگزاری نمایشگاه های داخلی با حضور شرکت های معتبر خارجی.

ت - طراحی و اعطای جایزه صادراتی ویژه شرکت ها و محصولات دانش بنیان و تسهیل فرایند اعطای جوایز صادراتی شرکت های دانش بنیان.

ث - حمایت از سرمایه گذاری شرکت های دانش بنیان داخلی در کشورهای خارجی در قالب های مختلف از قبیل توسعه تولید، کارگزاری و فروش، ثبت نشان تجاری (برند) بین المللی، مشارکت با طرف های خارجی.

ج - حمایت از فروش اختراعات داخلی در بازارهای بین المللی.

چ - ارایه حمایت های لازم در دعاوی حقوقی شرکت ها و محصولات دانش بنیان داخلی و محاکم بین المللی و حمایت های مرتبط با مدیریت پتنت.

ح - حمایت های مرتبط با کسب مجوزهای بین المللی برای تسهیل ورود در بازار کشورهای مختلف.

خ - جهت دهی به کمک های خارجی و توسعه ای ایران و ایجاد خطوط اعتباری صادراتی در جهت توسعه بازار صادراتی محصولات دانش بنیان تولید داخل.

تبصره- معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور، وزارت صنعت، معدن و تجارت و وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات در چارچوب قوانین و مقررات مربوط می توانند از محل منابع داخلی خود با هماهنگی کارگروه، جهت اجرای مفاد این ماده هزینه نمایند.

بخش دوم - برنامه های اقدام مربوط به ساماندهی و ارتقای نظام استاندارد و آزمون محصولات دانش بنیان

۳- برنامه توسعه استانداردسازی مورد نیاز محصولات دانش بنیان

ماده ۱۲- به منظور ساماندهی زیر ساخت استاندارد مورد نیاز توسعه تولید، بازاریابی و فروش محصولات دانش بنیان در کشور به خصوص ارزیابی کیفی و فنی محصولات دانش بنیان داخلی:

الف - سازمان ملی استاندارد ایران موظف است نسبت به کسب اعتبار بین المللی گواهینامه های نهادهای ارزیابی انطباق از طریق بازرنگری و اصلاح ساختار مرکز ملی تأیید صلاحیت ایران براساس استانداردها و ضوابط بین المللی اقدام نماید.

ب - سازمان ملی استاندارد ایران موظف است عضویت مجامع بین المللی اندازه شناسی (مترولوژی) و واسنجی (کالیبراسیون) و نیز گسترش همکاری های بین المللی در حوزه اندازه شناسی به خصوص در حوزه ریز فناوری (فناوری نانو) جهت برقراری قابلیت ردیابی و کسب اعتبار بین المللی در نتایج اندازه گیری ها با هدف کسب تأییدیه های بین المللی و توسعه صادرات محصولات دانش بنیان داخلی را پیگیری نماید.

پ - معاونت موظف است با نظارت سازمان ملی استاندارد نسبت به تهیه پیش نویس استاندارد محصولات دانش بنیان اقدام و در جهت پیاده سازی استانداردهای تدوین شده در حوزه فناوریانه پیگیری های لازم را معمول نماید.

۴- برنامه توسعه زیر ساخت های آزمایشگاهی و آزمون محصولات دانش بنیان

ماده ۱۳- به منظور به اشتراک گذاری و استفاده بهینه از ظرفیت آزمایشگاه های داخلی و حمایت از نهاد ملی تأیید صلاحیت ایران در تأیید صلاحیت آزمایشگاه های آزمون و واسنجی (کالیبراسیون) و نهادهای گواهی کننده داخلی و ایجاد و تجهیز آزمایشگاه های تأیید شده در کشور:

الف - معاونت مجاز است با همکاری دستگاه های مسئول نسبت به حمایت از شکل گیری و توسعه شبکه آزمایشگاهی فناوری های راهبردی و شبکه آزمایشگاه های علمی ایران، حمایت از مراکز عضو آن و ارتقای توانمندی های آزمون و صدور گواهی کشور به منظور تأمین آزمون های مورد نیاز بررسی و ارزیابی فنی و کیفی محصولات دانش بنیان توسط نهاد تأیید صلاحیت ایران، به ویژه ارزیابی کیفی آن ها، در قالب یارانه حمایتی یا تسهیلات اقدام نماید.

ب - معاونت مجاز است از طریق حمایت های شبکه آزمایشگاهی فناوری های راهبردی و شبکه آزمایشگاه های علمی ایران، ایجاد و توسعه آزمایشگاه های تأیید شده آزمون و واسنجی (کالیبراسیون) محصولات دانش بنیان را تسهیل نماید. دستورالعمل چگونگی حمایت از شکل گیری و توسعه آزمایشگاه های مربوط در حوزه های تخصصی توسط معاونت تدوین و برای تصویب به کارگروه ارایه می شود. نتایج آزمایشگاه های تأیید صلاحیت شده برای کلیه دستگاه های دولتی معتبر خواهد بود.

تبصره ۱- کلیه دستگاه های اجرایی مشمول ماده (۵۶) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) - مصوب ۱۳۹۳-۲ می توانند پس از تصویب شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری، از محل اعتبارات موضوع ماده مذکور با هماهنگی شبکه آزمایشگاهی فناوری های راهبردی و شبکه آزمایشگاه های علمی ایران به منظور تأمین زیر ساخت آزمایشگاهی کشور برای تحقیق و توسعه، بررسی و ارزیابی فنی و کیفی محصولات دانش بنیان، هزینه نمایند.

---

۲ - ماده ۵۶ قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مصوب ۱۳۹۳/۱۲/۰۴ : « کلیه دستگاههای اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و دستگاههای موضوع ماده (۵۰) قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۱) مصوب ۱۳۸۴/۸/۱۵ مکلفند علاوه بر اعتبارات پژوهشی که ذیل دستگاه در قوانین بودجه سالانه منظور شده است، یک درصد (۱٪) از اعتبارات تخصیص یافته هزینه ای به استثنای فصول (۱) و (۶) و در مورد شرکتهای دولتی از هزینه های غیرعملیاتی را برای امور پژوهشی و توسعه فناوری هزینه کنند. »

تبصره ۲- حمایت های موضوع این برنامه مانع از انجام وظایف نظارتی دستگاه هایی که به موجب قانون مسئولیت نظارت بر آزمایشگاه های مختلف را برعهده دارند، نخواهد بود.

بخش سوم - برنامه های اقدام مربوط به طراحی و اجرای سیاست صنعتی و فناوری متناسب با تولید محصولات دانش بنیان

۵ - برنامه شبکه سازی بین تولیدکنندگان محصولات دانش بنیان و شرکت های صنعتی و خدماتی

ماده ۱۴- به منظور تقویت همکاری شرکت های دانش بنیان با شرکت های صنعتی و خدماتی در تولید محصولات دانش بنیان، معاونت موظف است دستورالعمل حمایت از پیوندهای شرکتی را مبتنی بر موارد زیر با تأکید بر استفاده از ظرفیت صندوق نوآوری و شکوفایی، ظرف شش ماه پس از ابلاغ این برنامه تهیه و برای تصویب به کارگروه ارایه می دهد:

الف - حمایت از قراردادهای فروش و انتقال فناوری میان شرکت های دانش بنیان و شرکت های صنعتی و خدماتی

ب - حمایت از تملک شرکت های دانش بنیان توسط شرکت های صنعتی و خدماتی

پ - حمایت از انعقاد قراردادهای بلند مدت همکاری میان شرکت های دانش بنیان و شرکت های صنعتی و خدماتی

ت - حمایت از ایجاد و توسعه پارک ها و شهرک های تخصصی فناوری غیردولتی توسط شرکت های صنعتی و خدماتی واجد شرایط.

ث - حمایت از ایجاد پیوندهای جمعی میان شرکت های دانش بنیان در قالب خوشه های فناوری و نوآوری، کنسرسیوم های اقتصادی و برند سازی مشترک تولیدی و توزیعی.

ج - حمایت از ارتقای همکاری های بین المللی شرکت های دانش بنیان داخلی.

۶- ارتقای کارآفرینی و شکل گیری و توسعه تجاری سازی در دانشگاه ها و مراکز پژوهشی

ماده ۱۵- به منظور گسترش پژوهش های کاربردی و ارتقای سطح تجاری سازی تحقیقات، به دانشگاه ها و مراکز پژوهشی که شرکت های دانش بنیان منشعب (زایشی) آنها موفق به تجاری سازی و فروش محصولات خود شده اند، متناسب با حجم فروش محصولات تجاری شده، اعتبار تشویقی به عنوان جایزه تجاری سازی از محل اعتبارات مصوب مربوط اعطاء خواهد شد. دستورالعمل این ماده تا سه ماه پس از ابلاغ برنامه توسط دبیرخانه کارگروه و با همکاری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت و آموزش پزشکی تهیه و به تصویب کارگروه خواهد رسید. دبیرخانه کارگروه موظف است با همکاری دستگاه های عضو، برنامه سالانه موضوع این ماده را تدوین و منابع آن را پیش بینی نماید.

بخش چهارم - برنامه های اقدام مربوط به شفاف سازی و ایجاد نظام جامع آمار مربوط به تولید محصولات دانش بنیان

۷ - برنامه ایجاد شفافیت در تعیین میزان تقاضای محصولات دانش بنیان

ماده ۱۶- به منظور ایجاد شفافیت در حجم بازار حال و آینده محصولات دانش بنیان برای سرمایه گذاران و تولید کنندگان، کلیه دستگاه های دولتی و عمومی موظف هستند در چارچوب اولویت های تعیین شده در کارگروه، حجم بازار (تقاضای کل کشور در حوزه های خصوصی، نیازهای طرح های توسعه ملی و خریدهای دولتی) بخش مورد نظر خود را در افق کوتاه مدت و بلند مدت برای انتشار عمومی به صورت سالانه به کارگروه ارایه نمایند.

۸- برنامه ارزیابی و پایش تولید، بازار و صادرات محصولات دانش بنیان

ماده ۱۷- به منظور رصد مداوم پیشرفت های کشور و ایجاد هماهنگی میان دستگاه های اجرایی در ارایه آمار و اطلاعات به هنگام تولید، بازار و صادرات محصولات دانش بنیان، معاونت موظف است با همکاری وزارت امور اقتصادی و دارایی (گمرک جمهوری اسلامی ایران)، وزارت صنعت، معدن و تجارت (سازمان توسعه تجارت)، وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، مرکز آمار ایران، اتاق بازرگانی، صنایع و معادن و کشاورزی ایران (اتاق ایران) و اتاق تعاون ایران، دستورالعمل ارزیابی و پایش تولید، بازار و صادرات محصولات دانش بنیان مشتمل بر تعریف شاخص ها، تقسیم کار ملی در ثبت و پایش شاخص های تخصصی و عمومی و به خصوص چارچوب آماری دستگاه های بخشی را تهیه و به تصویب کارگروه برساند.

تبصره ۱- دبیرخانه کارگروه موظف است گزارش پیشرفت تولید، بازار و صادرات محصولات دانش بنیان در کل کشور را مبتنی بر ارایه آمارهای معین و ارزیابی عملکرد کلیه دستگاه های اجرایی به صورت سالانه منتشر نموده و نتایج آن را در اختیار عموم قرار دهد.

تبصره ۲- سایر دستگاه های اجرایی حسب مورد برای ارتقای ارزیابی و پایش شاخص های عملکردی در تدوین دستورالعمل های موضوع این ماده و ارایه گزارش مشارکت خواهند نمود.

بخش پنجم - برنامه های اقدام نهادسازی مناسب نظام مالی و پولی تخصصی مورد نیاز تولید محصولات دانش بنیان

۹- برنامه ساماندهی نظام مالی فناوری و نوآوری محصولات دانش بنیان

ماده ۱۸- به منظور تأمین مالی مناسب برای توسعه تولید، بازار و صادرات محصولات دانش بنیان، دبیرخانه کارگروه موظف است به همکاری دستگاه های عضو کارگروه، نسبت به تهیه گزارش در موارد زیر اقدام نموده و نتیجه را به کارگروه گزارش نماید:

الف - وضعیت نهادهای مالی و پولی تخصصی موجود در کشور متناسب با دوره رشد شرکت ها از ایده تا توسعه بازار و الزامات ارتقای آن

ب - توسعه جایگاه الگوهای جدید تأمین مالی نوآوری همچون سرمایه گذاری خطرپذیر و تأمین مالی جمعی در نظام مالی کشور

پ - راهکارهای ارتقای حمایت نظام بانکی کشور از توسعه محصولات دانش بنیان

ت - تسهیل نحوه ورود شرکت های دانش بنیان به بازار بورس و مسایل مرتبط با ارزشگذاری دارایی های نامشهود

ث - تبیین نقش صندوق نوآوری و شکوفایی، صندوق های تخصصی مربوط و صندوق های پژوهش و فناوری در نظام مالی و پولی کشور با رویکرد حمایت از اقتصاد دانش بنیان

۱۰- برنامه توسعه خدمات مالی و تخصصی در حوزه تولید و صادرات محصولات دانش بنیان

ماده ۱۹- به منظور ارتقای وضعیت تأمین مالی تولید کنندگان محصولات دانش بنیان داخلی، صندوق نوآوری و شکوفایی مجاز است:

الف - خدمات مالی تخصصی توسعه صادرات محصولات دانش بنیان مشتمل بر تسهیلات سرمایه در گردش، تسهیلات سرمایه ثابت، یارانه سود تسهیلات، تسهیلات حمایت از صادرات، تسهیلات توانمندساز، تسهیلات توسعه بازار صادراتی، ضمانت نامه بانکی و تسهیلات حمایت از انتقال فناوری را ارائه نماید.

ب - خدمات مالی تخصصی ارتقای تولید محصولات، دانش بنیان مشتمل بر ضمانت نامه پوشش ریسک بکارگیری محصولات دانش بنیان، کمک هزینه تحقیق و توسعه، کمک هزینه و ضمانت نامه شرکت در مناقصات، پوشش کسر وثایق تولید کنندگان محصولات دانش بنیان، ضمانت نامه خرید محصولات دانش بنیان و نیز کمک هزینه سود تسهیلات را ارائه نماید.

تبصره - صندوق نوآوری و شکوفایی موظف است گزارش عملکرد این ماده را هر سه ماه یکبار به دبیرخانه کارگروه ارائه دهد.

۱۱- برنامه ارتقای عملکرد نهادهای مالی تخصصی تولید محصولات دانش بنیان

ماده ۲۰- در راستای توسعه خدمات مالی تخصصی حوزه فناوری و ارتقای اثر بخشی صندوق نوآوری و شکوفایی و صندوق های پژوهش و فناوری در تأمین مالی تولید و صادرات محصولات دانش بنیان:

الف - صندوق نوآوری شکوفایی مجاز است به منظور افزایش سهم مشارکت شرکت های بزرگ در توسعه فعالیت شرکت های دانش بنیان و نیز ارتقای توانمندی ها و قابلیت های شرکت های کوچک در تعامل با شرکت های بزرگ، در تأمین مالی منابع صندوق های سرمایه خطر پذیر راه اندازی شده توسط شرکت های خصوصی مشارکت نماید.

ب - به منظور توسعه خدمات مالی صندوق های پژوهش و فناوری غیردولتی موضوع ماده (۴۴) قانون^۳ به تولید کنندگان محصولات دانش بنیان، کارگروه ضوابط صندوق های مجاز به عقد قرارداد عاملیت وجوه اداره شده دستگاه های اجرایی را در چارچوب اساسنامه آنها تهیه و ابلاغ می نماید.

پ - به منظور کاهش مخاطرات مربوط به توسعه بازار محصولات دانش بنیان و همچنین ایجاد اعتبار برای اخذ تسهیلات از منابع تأمین مالی، صندوق نوآوری و شکوفایی و نیز صندوق های پژوهش و فناوری موضوع ماده (۴۴) قانون مجازند با مشارکت معاونت نسبت به ارائه خدمات تخصصی مرتبط با تضمین حداقل بازار محصولات دانش بنیان اقدام نمایند.

فصل پنجم - پیاده سازی و نظارت بر اجرا

۳- ماده ۴۴ قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور ۱۳۹۴/۰۲/۰۱: « متن زیر به انتهای تبصره (۱) ماده (۵) قانون حمایت از شرکتها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری ها و اختراعات مصوب ۱۳۸۹/۰۵/۰۱ اضافه می شود:

به منظور ایجاد زمینه های مشارکت و سرمایه گذاری بخش غیردولتی و حمایت کمی و کیفی از فعالیت های پژوهشی و فناوری، بالاخص پژوهش ها و فناوری های کاربردی توسعه ای، دولت مجاز است در تأسیس صندوق های غیردولتی پژوهشی و فناوری موضوع ماده (۱۰۰) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۹/۰۱/۱۷ مشارکت کند و موظف به تقویت صندوق های دولتی موجود می باشد و باید ترتیبی اتخاذ کند که این صندوق ها مجاز به استفاده از وجوه اداره شده دستگاههای اجرائی و سود تسهیلات مالی باشند. اساسنامه صندوق جدیدالتأسیس و آیین نامه مشارکت بخش دولتی، نظام بانکی و بخش غیردولتی در تأمین منابع مورد نیاز آن، جایگاه سازمانی، اهداف و وظایف این صندوق ها به پیشنهاد مشترک سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری حداکثر ظرف مدت یکسال پس از تصویب این قانون به تصویب هیأت وزیران می رسد. »

ماده ۲۱- دبیرخانه کارگروه موظف است جهت ایجاد فرصت های برابر و شفاف سازی حمایت های مندرج در این برنامه، نسبت به انتشار آیین نامه ها و دستورالعمل های تصویب شده، اسامی دستگاه های اجرایی مرتبط و بانک اطلاعاتی شرکت ها و مؤسسات مشمول بندهای مختلف برنامه از طریق پایگاه جامع اطلاع رسانی اقدام کند.

ماده ۲۲- دبیرخانه کارگروه مسئولیت پیگیری و نظارت بر حسن اجرای این برنامه و ارزیابی پیشرفت کار را بر عهده دارد. دبیرخانه مکلف است گزارش عملکرد و نحوه اجرای این برنامه را مشتمل بر گزارش عملکرد پیشرفت کلیه برنامه های اقدام و اهداف عینی مرتبط با اهداف کمی تعیین شده را پس از طرف در کارگروه به صورت سالانه به هیئت وزیران و مجلس شورای اسلامی ارائه کند.

ماده ۲۳- کارگروه موظف است بر مبنای گزارش های دوره ای عملکرد، کل برنامه را در مقاطع دوساله مورد بازبینی قرار داده و حسب ضرورت، تغییرات پیشنهادی مورد نیاز را برای تصویب به هیئت وزیران ارائه نماید.